

Til bestyrelsen og direktionen

26. januar 2010

Ref. mma

Orienteringsbrev fra Finanstilsynet om aflæggelse af års- og halvårsrapport

Finanstilsynet har i år valgt at udarbejde et orienteringsbrev, hvor der orienteres om forhold, som investeringsforeningerne skal være opmærksomme på ved aflæggelse af årsrapport for 2009 og halvårsrapport for 2010.

Der er dels tale om to forhold, hvor Finanstilsynet i forbindelse med regnskabskontrollen af årsrapport 2008 og halvårsrapport 2009 har konstateret, at reglerne i en række tilfælde ikke følges. Herudover blev bekendtgørelse om finansielle rapporter for investeringsforeninger og specialforeninger m.v. (regnskabsbekendtgørelsen) ændret i november 2009 med virkning for de årsrapporter, der vedrører regnskabsår, der begynder d. 1. januar 2009. De vigtigste ændringer beskrives kort i orienteringsbrevet.

Handelsomkostninger vedrørende porteføljepleje

Finanstilsynet har i årsrapporterne for en række investeringsforeninger konstateret, at handelsomkostninger vedrørende porteføljepleje i de enkelte afdelingers resultatopgørelse er angivet til 0 kr. Dette er sket på trods af, at det fremgår, at afdelingerne har positive omsætningshastigheder¹ i henhold til nøgletalsoplysningerne i årsrapporten.

Det fremgår af § 13 i bekendtgørelse om finansielle rapporter for investeringsforeninger og specialforeninger m.v. (regnskabsbekendtgørelsen), at alle direkte omkostninger i forbindelse med handel med finansielle in-

¹ InvesteringsForeningsRådet har følgende definition på nøgletallet omsætningshastighed:

"Nøgletal som viser, hvor mange gange afdelingens beholdning af aktier eller obligationer er omsat ved porteføljepleje i løbet af året. Opgjort i antal gange pr. år. Ved porteføljepleje forstås handler, som skyldes omlægning af beholdningen – eksempelvis i forbindelse med ændringer i strategien. Køb og salg i forbindelse med eksempelvis emissioner og indløsninger regnes derfor ikke med i dette nøgletal.

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

**ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET**

strumenter skal indregnes i resultatopgørelsen under posten ”Handelsomkostninger”.

Finanstilsynet har i forbindelse med de konkrete regnskabskontROLSager kunnet konstatere at baggrunden for, at handelsomkostningerne vedrørende porteføljepleje angives til 0 kr. i nogle tilfælde er, at handelsomkostninger i forbindelse med porteføljepleje bliver modregnet i emissions- og indløsningsindtægterne, der føres under afdelingernes formue. Dette er sket i det omfang, at disse indtægter har kunnet rumme handelsomkostningerne og uden hensyn til, om handelsomkostningerne faktisk vedrører handler i forbindelse med emissioner og indløsninger. I andre tilfælde har foreningerne indregnet handelsomkostningerne i forbindelse med porteføljepleje under posten Kursgevinster og -tab. I begge tilfælde er det efter Finanstilsynets opfattelse tale om fravigelser fra regnskabsreglerne.

Det er Finanstilsynets opfattelse, at størrelsen af afdelingernes handelsomkostninger er en væsentlig regnskabsoplysning, der kan have betydning for investeringsvalget, såvel for foreningens nuværende medlemmer som for potentielle nye investorer. Når handelsomkostningerne er anført til at være 0 kr., giver det efter Finanstilsynets vurdering et misvisende billede af resultatopgørelsen og foreningens formueforvaltning.

Foreningerne skal således i forbindelse med aflæggelse af årsrapport og halvårsrapport være opmærksomme på, at handelsomkostninger i forbindelse med porteføljepleje skal angives særskilt i afdelingernes resultatopgørelse og skal afspejle de handelsomkostninger, der er påløbet i forbindelse med den almindelige porteføljepleje. I de tilfælde, hvor det er vanskeligt eksakt at opgøre handelsomkostningerne vedrørende porteføljepleje eksempelvis fordi, det ikke er muligt at afgøre, hvorvidt de enkelte købs- og salgstransaktioner er sket som følge af emissioner/indløsninger eller porteføljepleje, skal foreningerne udarbejde det bedst mulige skøn over hvor stor en del af de samlede handelsomkostninger, der kan henføres til porteføljepleje, og hvor stor en del der kan henføres til emission og indløsning.

Sammenligningstal i halvårsrapporter

Finanstilsynet har i forbindelse med regnskabskontrollen af investeringsforeningernes halvårsrapporter kunnet konstatere, at flere foreninger anvender forkerte sammenligningstal, når de præsenterer balancen.

I henhold til regnskabsbekendtgørelsen skal halvårsrapporten indeholde en resultatopgørelse for perioden 1. januar til 30. juni med sammenlig-

ningstal fra den tilsvarende halvårsperiode året før samt en balance pr. 30. juni med sammenligningstal fra balancen ultimo året før².

En række foreninger har anvendt balancetal pr. halvåret året før som sammenligningstal i halvårsrapporten og ikke som påkrævet pr. ultimo året før.

Det er Finanstilsynets opfattelse, at sammenligningstal er en væsentlig oplysning i en halvårsrapport, da den giver regnskabsbrugeren væsentlig information omkring udviklingen i investeringsforeningens finansielle stilling.

Den manglende information om sammenligningstal pr. 31. december fratager investor muligheden for alene ved brug af halvårsrapporten, at foretage en direkte vurdering af periodens halvårsresultat sammenholdt med udviklingen i balancens aktiver og passiver for den tilsvarende periode, hvorfor det efter Finanstilsynets vurdering er en fejl, hvis en investeringsforening ikke oplyser de korrekte sammenligningstal i halvårsrapporten.

Regnskabsreglerne

Regnskabsbekendtgørelsen blev ændret i november måned 2009 med virkning for de årsrapporter, der vedrører regnskabsår, der begynder d. 1. januar 2009³.

De væsentligste ændringer i forhold til den tidligere bekendtgørelse er følgende:

Oplysninger, der skal gives i årsrapporten vedrørende andelsklasser

De nye regler om andelsklasser i lov om investeringsforeninger og specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger m.v. har medført en række oplysningskrav i regnskabsbekendtgørelsen.

Oplysningskravene omfatter blandt andet:

- At noteoplysninger herunder femårsoversigten skal specificeres på andelsklasser i det omfang, at oplysningerne er forskellige for de enkelte andelsklasser⁴
- Oplysninger der skal gives, såfremt noteoplysninger for en andelsklasse udarbejdes i en anden valuta end den afdelingens årsregnskab udarbejdes i⁵.

² Jf. regnskabsbekendtgørelsen § 69, stk. 1

³ Jf. bekendtgørelse nr. 1043 af 5. november 2009 om finansielle rapporter for investeringsforeninger og specialforeninger m.v.

⁴ Jf. regnskabsbekendtgørelsens § 2, stk. 2.

- Krav til ledelsesberetningen herunder at foreningen skal beskrive årets resultat for hver afdeling eller for de enkelte andelsklasser sammenholdt med den forventede udvikling ifølge den seneste offentliggjorte årsrapport eller de seneste offentliggjorte forventninger og begrunde afvigelser i resultatet i forhold hertil⁶.
- Foreningen vil ligeledes være forpligtet til at give de i ledelsesberetningen påkrævede oplysninger for den enkelte andelsklasse, såfremt oplysningerne, der skal gives i ledelsesberetningen, afviger væsentligt for andelsklasserne⁷.

Samfundsansvar

Regnskabsbekendtgørelsen indeholder nye regler om redegørelse for samfundsansvar som følge af regeringens handlingsplan for virksomheders samfundsansvar. Ledelsesberetningen skal således suppleres af en redegørelse for samfundsansvar herunder oplysning om foreningens politikker for samfundsansvar, hvordan foreningen omsætter sine politikker til handling og foreningens vurdering af hvad der er opnået som følge af foreningens arbejde med samfundsansvar. Redegørelsen skal som udgangspunkt gives i tilknytning til ledelsesberetningen. Foreningerne kan vælge at give redegørelsen i en supplerende redegørelse til årsrapporten eller på foreningens hjemmeside. Hvis en af disse muligheder vælges, skal der ske henvisning i ledelsesberetningen⁸.

Sammenlægning og deling af afdelinger

Regnskabsbekendtgørelsen indeholder nye regler om oplysninger i forbindelse med sammenlægning og deling af afdelinger til erstatning af de hidtidige regler om ophørsregnskab for lukkede afdelinger. Ved sammenlægning af afdelinger skal der i den fortsættende afdelings årsregnskab for det år, hvori sammenlægningen har fundet sted gives en note, som blandt andet indeholder oplysning om en række resultatposter samt oplysninger om den lukkede afdelings formue herunder emissioner og indløsninger i perioden. I det tilfælde at en sammenlægning har fundet sted i første halvår, skal halvårsregnskabet tillige indeholde oplysningerne. Reglerne finder ligeledes anvendelse ved deling af en afdeling eller ved deling eller sammenlægning af andelsklasser⁹.

Krav om ledelsespåtegning for halvårsrapporter.

I henhold til § 57 i lov om investeringsforeninger og specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger m.v. skal alle medlemmer af bestyrelse og direktion give deres underskrift i tilknytning til en ledelses-

⁵ Jf. regnskabsbekendtgørelsens § 4, stk. 2.

⁶ Jf. regnskabsbekendtgørelsens § 59.

⁷ Jf. regnskabsbekendtgørelsens § 58, stk. 3.

⁸ Jf. regnskabsbekendtgørelsens § 62.

⁹ Jf. regnskabsbekendtgørelsens §§ 65, 67 og 68.

påtegning, hvor hvert enkelt medlems navn og funktion i forhold til selskabet er tydeligt angivet, og hvori de erklærer hvorvidt:

- 1) årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens krav og eventuelle krav i vedtægter eller aftale,
- 2) årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens og afdelingernes aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet og
- 3) ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i foreningens og afdelingernes aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som foreningen henholdsvis afdelingerne kan påvirkes af.

I forbindelse med den nye regnskabsbekendtgørelse er der indført krav om, at halvårsrapporten ligeledes skal indeholde en ledelsespåtegning, der opfylder de samme krav, dog tilpasset det forhold, at der er tale om en halvårsrapport¹⁰.

Præcisering af reglerne for placering af noteoplysninger

Den nye regnskabsbekendtgørelse fastlægger, at noteoplysninger skal være indeholdt i en særskilt del af årsregnskabet for hver enkelt afdeling, som er tydelig afgrænset og betegnet som ”noter”. Såfremt at et oplysningskrav efterleves ved henvisning til ledelsesberetningen eller andre dele af årsrapporten, er det et krav, at henvisningen er præcis og afgrænser de pågældende oplysninger i forhold til andre oplysninger, der ikke er omfattet af kravene til noteoplysninger. Foreningerne skal være opmærksomme på, at noteoplysningerne er omfattet af revision, selvom de gives i ledelsesberetningen eller andre steder i årsrapporten¹¹.

Oplysninger om anvendt regnskabspraksis, som formelt er en del af noteoplysningerne, skal gengives samlet i et særskilt afsnit i årsrapporten. Regnskabsbekendtgørelsen giver mulighed for, at dette afsnit kan placeres andre steder i årsrapporten end som et underafsnit til afsnittet betegnet ”noter”.

Flytning af reglerne om femårsoversigter,

I den nye regnskabsbekendtgørelse er reglerne om femårsoplysninger flyttet, således at oplysningerne nu er en del af noteoplysningskravene¹². Femårsoversigten er således ikke længere en del af ledelsesberetningen. Dette medfører, at femårsoversigten som hidtil skal omfattes af revision.

¹⁰ Jf. regnskabsbekendtgørelsens § 69, stk. 4.

¹¹ Jf. regnskabsbekendtgørelsens § 36, stk. 2

¹² Jf. regnskabsbekendtgørelsens § 40, i kapitel 4 vedrørende noteoplysninger